

Wielu Masajów z północno-wschodniej części Tanzanii migruje na Zanzibar w celach zarobkowych. Najczęściej znajdują pracę w sektorze turystycznym, dzięki czemu wchodzą w regularny kontakt z turystami. Spotkania te niejednokrotnie owocują bliższymi relacjami z Europejkami, które czasami kończą się małżeństwem i emigracją masajskich mężczyzn do krajów pochodzenia turystek albo decyzyją kobiet o zamieszkanu w Tanzanii.

Tematyka projektu stanowi rozwinięcie badań, które zrealizowałam do pracy magisterskiej „Migracje Masajów z okolic Morogoro (Tanzania)” (promotor dr hab. Marcin Brocki, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2019 r.). Zajmowałam się w niej głównie migracjami zarobkowymi Masajów do Dar es Salaam i na Zanzibar. Badania te ujawniły między innymi częste relacje Masajów z europejskimi turystkami.

Celem projektu jest zbadanie długotrwałych relacji masajskich mężczyzn z Europejkami, zwłaszcza tych, które skutkują zmianą miejsca zamieszkania jednego z partnerów. Najważniejszymi – i nowatorskimi – zagadnieniami moich badań będzie próba znalezienia odpowiedzi na pytanie, jak kontakt i relacje z Europejkami wpływają na redefiniowanie przez Masajów koncepcji męskości i kobiecości oraz jaki wpływ ma turystyka na kształtowanie się nowych form rodzinnych, w tym, jak proponuję je nazywać, „poligamicznej rodziny międzykulturowej”. Masajowie często nawiązują relacje ze starszymi od siebie Europejkami, które nie chcą być matkami albo mają już dzieci z poprzednich związków i nie planują kolejnych. W życiu Masajów natomiast rodzina odgrywa bardzo ważną rolę. Wydaje się, że jest to powód, dla którego Masajowie zaczynają budować bardziej skomplikowane relacje: poślubiają kobiety z Europy, ale również Masajkę, która da im dzieci.

Moim głównym problemem badawczym są zagadnienia dotyczące długotrwałych intymnych relacji Masajów i Europejek, które będę analizować w kontekście antropologii turystyki i migracji, korzystając z perspektywy postkolonialnej. Chcę zbadać ten problem odpowiadając na poniższe pytania:

- Jakie są wzajemne wyobrażenia o sobie Masajów i Europejek w kontekście postkolonialnie ukształtowanych kategorii rasy, klasy i płci? Jak postrzegane i odgrywane są męskość i kobiecość w tych spotkaniach?
- Jak związki te są postrzegane w społecznościach pochodzenia masajskich mężczyzn i europejskich turystek?
- Jakie aspiracje i możliwości wiążą Masajowie z wejściem w relację z europejską turystką?
- Jakimi motywacjami kierują się europejskie kobiety wchodzące z bliskie relacje z masajskimi mężczyznami?
- Z jakimi wyzwaniem mierzą się partnerzy i jakie strategie radzenia sobie obierają? Jak negocjowane są role męża i żony w kontekście odmiennych wyobrażeń na temat małżeństwa?
- Co decyduje o wyborze miejsca zamieszkania pary?
- Jakie strategie ekonomiczne przyjmują pary masajsko-europejskie?
- Jakie są przyczyny zakładania przez Masajów „poligamicznych rodzin międzykulturowych”, z jakimi odmiennymi wartościowaniami potomstwa się one wiążą?

Badania będę prowadzić w trzech lokalizacjach:

1. miejscowościach rodzinnych masajskich migrantów;
2. miejscowościach turystycznych na Zanzibarze;
3. miejscu imigracji docelowej w Tanzanii i/lub Europie.

W miejscowościach rodzinnych masajskich migrantów będę badać ich wyobrażenia dotyczące migracji zarobkowych, ale też ich oceny dotyczącej relacji Masajów z Europejkami. Na Zanzibarze będę badać perspektywy, jakie pojawiają się wraz z wejściem w relację z europejskimi turystkami, a w Tanzanii i/lub Europie przyjrę się relacjom w tzw. małżeństwach mieszanych. Chciałabym ponadto zwrócić uwagę na wartości i oczekiwania członków obu rzeczonych grup (Masajów oraz Europejczyków).

Zaproponowane przeze mnie badania poszerzą wiedzę na temat zmian dokonujących się w społeczności Masajów: ich postrzegania roli mężczyzny i kobiety, a także zmiany w sposobie budowania nowych form rodzinnych (m.in. pod postacią „poligamicznej rodziny międzykulturowej”), kształtujących się dzięki turystyce i powiązanych z nią migracji.